

SEND FLERE PENGE

Fra stort set alle dele af filmbranchen lyder ønsket om flere penge lige nu, hvor politikerne snart skal forhandle et nyt filmforlig på plads.

TEATER IND I STUEN

Teater, opera og ballet er igen på vej ind i danskernes stuer via DR K – og som en sidegevinst kan publikum også se teater transmitteret live i biografen.

PAS PÅ ARVEN FRA TEATRET

Teaterområdet halter efter mange andre kunstråder, når det gælder om at bevare kulturarven til brug for forskere og andre interesserede.

#03 2014

MAGASINET

SCENELIV

SANG • DANS • TEATER • FILM / UDGIVET AF DANSK SKUESPILLERFORBUND

EN ANDEN ALLIANCE
MED PUBLIKUM
TEMA OM TEATER I BYENS RUM

PÅ JAGT EFTER INSPIRATION

DANSEN I
VILDMARKEN

SEKRETARIAT FOR DANSK SKUESPILLERFORBUND OG FILMEX

SCENELIV udgives af Dansk Skuespillerforbund og udkommer 8 gange årligt.
Oplag: 2.700 eks. - Abonnement: 425 kr. årligt

MAGASINET SCENELIV

Dansk Skuespillerforbund,
Tagensvej 85, 3. sal
2200 København N
Telefon: 33 24 22 00
Fax: 33 24 81 59
Mandag-fredag 9-12 og 13-15.
dsf@skuespillerforbundet.dk
www.skuespillerforbundet.dk

Artikler, læserbreve og lign. sendes til:
pmm@skuespillerforbundet.dk
Redaktion: Pia Møller Munksgaard (redaktør),
Katja Holm (ansvarshavende).

Annoncer sendes til: Jette Rydder
jr@skuespillerforbundet.dk.
(Debatindlæg, anmeldelser, mindeord osv. må
maks. fylde 2800 anslag inkl. mellemrum.)

Tryk: KLS Grafisk Hus.
Design: ad-man.dk.

ANNONCEPRISER OG FORMATER (b x h)

Helside annonce (170 x 270) 9.000 kr.
Bagsiden (190 x 260 + beskæring) 9.000 kr.
¾ side annonce (170 x 192) 6.500 kr.
½ side annonce (170 x 133) 5.000 kr.
½ side annonce - horisontal (170 x 60) 2.500 kr.
½ side annonce - vertikal (54 x 270) 3.500 kr.
Visitkort-annonce (83 x 58) 700 kr.
(maks. 400 anslag inkl. mellemrum)
Medlemsannoncer (83 x 58) 350 kr.
(maks. 400 anslag inkl. mellemrum)

Annoncemateriale skal afleveres i pdf-format.
Alle priser tillægges moms.

Særlige annonceønsker:
Kontakt Jette Rydder - tlf. 33 24 22 00

DSF'S BESTYRELSE

Katja Holm (formand), Kristine M. Brendstrup,
Dorthe Hansen Carlsen, Julie Carlsen, Mette
Frank (orlov), Elisabeth Halling, Ole Jacobsen,
Henrik Jandorf, Sofia Karlsson, Rebekka Lund,
Thomas Magnussen, Mette Marckmann, Maj-
Britt Mathiesen, Frederik Meldal Nørgaard, Ulla
Ricklander.
Suppleant: Trine Runge og Christian Damsgaard.

DSF'S SEKRETARIAT

Formand: Katja Holm
Sekretariatschef: Anna-Katrine Olsen
Kommunikationschef: Pia Møller Munksgaard
Bogholder: Lis Jespersen
Chefjurist: Maj Hagstrøm
Juridiske konsulenter: Magnus Homann Poulsen,
Jørgen Byrdal Kloch Larsen og
Berit Lassen
Socialkonsulent: Nanna Møller
Omstilling/Sekretær: Hanne Arlund
Kursussekretær: Karin Iwersen
Sekretær for formand og sekretariatschef:
Tine Fangel
Regnskabsfører og Filmex: Heidi Holm Madsen
Webmaster og Filmex: Jette Rydder
Håndbog og Filmex: Kristine Staffeldt
IT- manager og Filmex: Sengül Kaya-Mortensen

Transformér KUNST & KULTUR

ANSØG SENEST D. 1 JUNI

DIPLOMUDDANNELSER

- Formidling af Kunst & Kultur for Børn og Unge
- Ledelse (Kunst & Kultur)

KUNSTNERISK UDVIKLINGSVIRKSOMHED

- 2-årig, gratis udviklingsforløb

www.kvu.dk
5993 1009

**Scenekunstens
Udviklingscenter**
v.Odsherred Teaterskole

University College
Sjælland

DSF STUDIO LIGE NU - OG I EFTERÅRET

TJEK KURSER OG TRÆNING I DSF STUDIO

Der er aktuelle kursustilbud, og du kan allerede nu se nogle af efterårets kurser med internationale undervisere. Og selvfølgelig se, hvad vi byder på af morgentræning og undervisere lige nu.

Tjek hjemmesiden jævnligt, så er du hele tiden opdateret på kursustilbuddene.

SKUESPILLERFORBUNDET.DK – DSF STUDIO

#03 2014

SEND FLERE PENGE

Fra mange sider af den danske filmbranche er der bud på, hvordan man skal løse filmbranchens økonomiske problemer her forud for et nyt filmforlig.

SPØRGSMÅL OG SVAR OM FILMEX

1. juni er der igen deadline for at indsende kontrakter til Filmex forud for den årlige fordeling af rettigheds-penge. Men hvordan er det nu, det hele hænger sammen med Filmex og rettigheder. Få svar på en række spørgsmål.

NORDISK DANS I ØDE EGNE

En række nordiske og baltiske dansere og koreografer søger ny inspiration til deres forestillinger i øde egne af Norden i projektet "Wilderness". Kulturmøderne bliver et usædvanligt rum til fordybelse og tanker, som efterfølgende kan ses i dansernes produktioner.

NÅR TEATRET RYKKER UD I BYEN

Det giver en helt særlig alliance mellem publikum og skuespillere, når teatret rykker ud af de traditionelle rammer og indtager byens rum. Det stiller andre krav til skuespillerne, der skal være klar til at håndtere det uventede.

TEATER IND I STUEN – OG I BIOGRAFEN

Danmarks Radio har på DR K indledt en ny satsning på teater, efter årtier med teatertørke på DR's kanaler. En række forestillinger – skuespil, opera og ballet – vil blive vist over de kommende tre år. De vil også kunne ses som live-transmissioner i en række biografer landet over.

FRYGT FOR TEATERARVEN

Teaterområdet er bagud i forholdt til en række andre kunstområder, når det handler om at bevare kulturarven i form af fx manuskripter, video, breve, research-materiale og andet materiale, der har været en del af skabelsen af teaterforestillinger.

FORSIDEFOTO: Danser og koreograf Elina Breice og den lettiske gruppe Anatomy of Dance udforsker havet ved Hammerfest i Nordnorge som en del af "Wilderness-projektet". Fotograf: Zbigniew Wantuch

"Klumpfisken" med
bl.a. Henrik Birch.
Foto: SF-Film.

DANSK FILM SEND FLERE PENGE

DE FORSKELLIGE PARTER I FILMBRANCHEN HAR TRAVLT MED AT POSITIONERE SIG FORUD FOR INDGÅElsen AF ET NYT FILMFORLIG. FORELØBIGT KAN ALLE BLIVE ENIGE OM, AT DANSK FILM MANGLER PENGE, HVIS DET NUVÆRENDE NIVEAU AF EKSPERIMENTER OG KOMMERCIELLE SUCCESER SKAL OPRETHOLDES.

Af Jacob Wendt Jensen

Som filmjournalist lægger man mærke til, at kæphestene står i kø for at hoppe ud af telefonrørene, når man ringer rundt i branchen om det kommende filmforlig for årene 2015-18. Alle har deres bud på, hvordan vi sikrer, at dansk film fastholder det iøjnefaldende niveau, vi har haft siden de første dogmefilm udkom i 1998, og siden støtte-niveauet blev løftet betragteligt. Et niveau der i mellemtiden har sikret, at der er plads til eksperimenter i de konsulent-støttede film, men også har sørget for, at der er økonomisk støtte til de brede film, som lokker mange mennesker i biografene. I Danmark er knap 30 procent af alle solgte billetter til danske film, hvilket er næstbedst i Europa efter Frankrig, hvor man producerer omkring 200 film hvert år.

I det aktuelle filmforlig er der i runde tal bevilget en halv mia. kr. om året til produktion af film, hvoraf en mindre del går til administration. Beløbet har været rundt regnet det

samme i mere end ti år, og i takt med at priserne er steget, er antallet af producerede film faldet. En rapport, som Det Danske Filminstitut (DFI) og Producentforeningen har fået

Trine Dyrholm og Mikael Persbrandt i Pernille Fischer Christensens "En du elsker", som havde premiere i slutningen af april. Foto: Rolf Konow.

Anders W. Berthelsen, Nicolaj Kopernikus og Troels Lyby
i "Klassefesten 2 – Begravelsen". Foto: Nordisk Film.

Deloitte til at udarbejde, viser, at producenternes indtægter er faldet med 40 procent i perioden fra 2004 til 2011. Faldet er helt oppe på 60 procent på de film, der er støttet via konsulentordningen. Det vil sige de smalle film, der kræver mest støtte, fordi færre mennesker vil se dem.

VI SKAL OP I VOLUMEN IGEN

At ovennævnte er et problem, er ikke ret mange i branchen uenige i. Men når det kommer til, hvordan man så skal løse det, er der mange forskellige meninger.

Klaus Hansen, der er direktør i Producentforeningen, opfordrer til, at alle tager sig sammen og indser situationens alvor.

"Det allerstørste problem lige nu er, at vi dokumenteret mangler et sted mellem 60 og 100 mio. støttekroner om året i de scenarier, der florerer i øjeblikket. Det er et faktum i dag, om en måned og om tre måneder. Hvis ikke vi ændrer den økonomiske kurs, vil det gå galt," understreger Klaus Hansen, og fortsætter:

"Jeg synes, det er ekstra vigtigt at sige det lige netop nu, hvor politikerne er i gang med at forhandle et medieforlig på plads. Så har de mulighed for at overveje, om ikke man skal bruge nogle af licensmidlerne på at afhjælpe filmbran-

chens problemer. Hvordan DFI så skal administrere støtten, og hvordan talentudviklingen skal foregå, kan vi vente til anden runde med at tage stilling til."

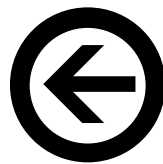
Klaus Hansen henviser til, at der i øjeblikket typisk er omkring 17 premierefilm, mens tallet lå på omkring 22 støttede film for nogle år siden. Volumen er på vej ned, og man skal op på de gamle tal igen, hvis man vil have en infrastruktur i filmbranchen, som hænger sammen – et apparat hvor alle de professionelle holdes i sving.

DER SATSES PÅ DET SIKRE

Det Danske Filminstitut udsendte i første halvdel af marts et oplæg til en mulig filmfremtid. Direktør Henrik Bo Nielsen raslede med sablerne og fortalte, at antallet af producerede film kommer til at falde yderligere, hvis ikke man får omfordelt filmstøtten eller endnu bedre øget den. "Det vil være meget farligt for kvaliteten og diversiteten i dansk film," lød det fra ham.

Problemet er, at filmproducenterne ikke rigtigt har fået nogen erstatning for det næsten forsvundne dvd-salg endnu. Salget af film, der streames, er ikke for alvor blevet rentabelt. Og hvad gør filmproducenterne så i mellemtiden for at dække hullerne i regnskaberne? De satser på det sikre.

"Kvinden i buret" med bl.a. Nikolaj Lie Kaas og Fares Fares. Foto: Christian Geisnæs.

BREDE OG SMALLE FILM

"Klovn – The Movie" er den danske spillefilm, som flest danskere har set i biografen i de seneste ti år, viser en opgørelse fra Danmarks Statistik. Den solgte over 830.000 billetter, skarpt forfulgt af "Hvidsten Gruppen" og "Kvinden i buret", hvoraf sidstnævnte, da tallene blev opgjort, stadig var aktuel i enkelte biografer og derfor kan nå at kravle længere op ad billetsalgs-stigen.

Hvis man kigger på de aktuelle biograftal frem til starten af april, så havde "Klassefesten 2" siden premieren i starten af februar solgt 582.966 billetter. "Nymphomaniac" havde siden december solgt godt 50.000 billetter.

"Kartellet" havde siden slutningen af februar solgt 117.510 billetter, og "Sorg og glæde" havde siden november trukket 272.181 publikummer i biografen. Den nyeste danske film på dette tidspunkt, "Klumpfisk", var på den måned, den havde været ude i biograferne, blevet set af knap 30.000 mennesker.

Aktuelle billetsalgstal kan findes på filminstitutts hjemmeside dfi.dk

Fortsættelser til store succeser og film uden de helt store kunstneriske udfordringer.

I dag disponerer DR og TV2 over 120 mio. kr. til dansk film. Det vil sige, at der ikke kan gives grønt lys for en stor del af de danske film uden, at man har tv-stationerne med i budgettet. I sagens natur ligger det i tv-stationernes dna at støtte brede film, fordi de giver flest seere i sidste ende. For at imødegå dette foreslår Det Danske Filminstitut, at instituttet i fremtiden får råderet over det beløb, som tv-stationerne nu har.

Tv-stationerne mener selv, at der er brug for deres anderledes øjne på projekterne. Den holdning støtter Producentforeningens Klaus Hansen, der mener, at flere penge til DFI vil give en enkelt spiller i branchen for stor magt.

DEN DIGITALE UDFORDRING

Også Nordisk Film meldte sig ind i debatten her i foråret, da administrerende direktør Allan Hansen slog et slag for de brede film.

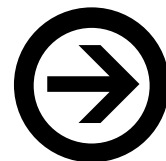
"Der skal være plads til både et stærkt hjemmemarked og en stærk international profil i dansk film. De populærkulturelle film er en vigtig del af vores filmkultur, fordi de er et

af de få kulturtilbud, der kan samle hele familien. Og så skal vi ikke glemme, at det er overskuddet fra film med 300.000 til 400.000 solgte billetter, der gør det muligt at satse på de mere kunstneriske film."

Ligesom musikbranchen var i knæ for nogle år siden på grund af den digitale tidsalder, er man det også i filmbranchen. Der arbejdes med idéer om at åbne et vindue for VOD-film (video on demand) kort efter biografpremieren. Men hvor hurtigt, man skal kunne se film på VOD og til hvilke priser, er der stor uenighed om. I biografleddet er man naturligt nok nervøse for indtjeningen, og der er også en mere afventende holdning hos filmproducenter og distributører som fx TDC Play.

Et sted, hvor Det Danske Filminstitut og Producentforeningen i øjeblikket kan blive helt enige, er, når DFI foreslår, at støtten til produktion af computerspil hæves fra de nærmest symbolske fem mio. kr. til det femdobbelte – nemlig 25 mio. kr.

Det nye filmforlig træder i kraft 1. januar 2015 men skal helst forhandles på plads i løbet af september og oktober, så branchen kan nå at implementere de nye planer. ■

SPØRGSMÅL OG SVAR OM FILMEX

DEN 1. JUNI ER DER IGEN DEADLINE FOR AT INDSENDE KONTRAKTER TIL FILMEX INDEN NÆSTE FORDELING AF RETTIGHEDSMIDLER. MEN HVORDAN ER DET NU, DET HELE HÆNGER SAMMEN MED FILMEX OG BETALING FOR RETTIGHEDER? SCENELIV BRINGER HER SVARENE PÅ EN RÆKKE SPØRGSMÅL OM EMNET.

HVAD ER FILMEX?

Filmex er en forening, der forvalter udøvende kunstneres rettigheder inden for ophavsret. Foreningen opkræver de penge, der skal betales til rettighedshaverne for brugen af de produktioner, du har medvirket i. Det gælder fx når film og tv-produktioner bliver vist på tv eller ved salg af dvd'er. Filmex fordeler de opkrævede penge til rettighedshaverne på produktionerne.

Filmex varetager ikke bare rettighederne for Dansk Skuespillerforbunds medlemmer, men for en lang række kunstnere, bl.a. medlemmer af Dansk Artist Forbund, Dansk Kapelmesterforening, Dansk Korforbund, Dansk Musiker Forbund, Dansk Organist og Kantor Samfund, Dansk Solist-Forbund og Solistforeningen af 1921.

HVILKE MIDLER FORDELER FILMEX?

Man kan meget groft sagt sige, at der er to typer af rettighedsmidler.

Rettighedsbetaling, der er baseret på overenskomsterne.

Det gælder fx spillefilmovertenskomsten, hvor producenten betaler et tillæg på 20 procent af honoraret til Filmex, når filmen vises første gang på tv. Desuden betaler producenten royalty, når filmen begynder at give overskud.

Betaling for spredning og kopiering. Begge dele er baseret på ophavsretsloven og betyder, at der kommer betaling til kunstnerne ved forskellig udnyttelse af produktionerne. Det gælder fx, når radio- og tv-produktioner spredes via kabel- og antennenettet (kabelvederlag), når produktionerne kopieres til "løse" enheder, som fx dvd'er (båndkopi), eller bruges i undervisning (AVU). Betaling for spredning og kopiering opkræves af Copydan, som videregiver en andel til Filmex.

HVORFOR FÅR JEG SÅ FORSKELLIGE BELØB ÅR FOR ÅR?

Du får rettighedsbetaling for de produktioner, du har medvirket i, og som har været vist i den periode, som Filmex afregner for. Derfor kan det variere meget år for år, og man kan ikke regne med at Filmex-betalingen ligger på samme niveau hver gang.

Størrelsen af rettighedsbetalingen afhænger også af, hvordan dine produktioner har været brugt. For eksempel afregnes en film forskelligt, afhængigt af hvilken tv-kanal, den har været sendt på (på grund af forskellige seertal).

Dertil kommer, at det årlige beløb, som skal fordeles blandt alle Filmex' rettighedshavere, vil variere, alt efter aftalerne med tv-distributørerne for det enkelte år.

Grundlaget for udbetalingen fra Filmex er de kontrakter, du har sendt ind. Hvis en produktion fx har været vist, men Filmex ikke har fået din kontrakt endnu, kan vi ikke udbe-

HUSK FILMEX-DEADLINE 1. JUNI 2014

Husk at indsende dine kontrakter fra 2013 så hurtigt som muligt og senest den 1. juni, hvis de skal med i fordelingen af rettighedspenge i år. Kontrakter fra 2011 og 2012, som du ikke tidligere har sendt, skal Filmex også have senest 1. juni, hvis de skal med denne gang. Det drejer sig om kontrakter på følgende typer produktioner: spillefilm, kortfilm, tv, radio, dubbing og reklame.

Film og tv: Husk samlet honorar, hvis det ikke fremgår af kontrakten.

Dubbing: Husk en opgørelse over, hvad du har tjent på hver produktion, både studiehonorarer og udnyttelseshonorarer. Indsend evt. dine tidsforbrugsopgørelser, der viser hvor mange sessions og timer, du har haft. Vi modtager kontrakter/opgørelser fra SDI Media og Camp David, så dem behøver du ikke at sende.

Reklame: Kontrakten skal indeholde både studiehonorar, udnyttelseshonorar og evt. antal spots, hvis der er flere. Reklamekontrakter fra SDI Media skal indsendes.

tale pengene til dig. Hvis Filmex først får kontrakten efter fristen, vil du først få dine rettighedspenge ved den næste udbetaling.

HVAD SKAL DER TIL FOR AT FÅ FILMEX-PENGE?

Der er en række krav, der skal være opfyldt, for at du har ret til at modtage rettighedspenge fra Filmex.

For det første skal den produktion, du medvirker i, have været vist på tv. For det andet skal Filmex have modtaget din kontrakt for produktionen – inden fristens udløb. For det tredje, skal du have fået løn på overenskomst-niveau. Og endelig må du ikke i din kontrakt overdrage dine vederlagsrettigheder til producenten.

KAN JEG FÅ FILMEX-PENGE, HVIS JEG IKKE HAR EN KONTRAKT?

Nej. Kontrakten er Filmex' grundlag for at udbetale rettighedspenge. Det er bare én af rigtig mange gode grunde til altid at have en kontrakt – uanset jobbets størrelse.

HVORFOR KAN JEG IKKE PÅ MIT KONTO-UDTOG SE, HVILKE PRODUKTIONER, JEG FÅR PENGE FOR?

For mange rettighedshavere er listen over produktioner, der har været vist, rigtig lang. Af ressourcemæssige årsager

udsendes dette ikke på papir med posten. Du kan dog altid ringe eller skrive til Filmex og få oplyst, hvilke produktioner, der er tale om.

GÅR MINE RETTIGHEDER I ARV?

Ja, dine rettigheder går i arv, og arvingerne vil efterfølgende få udbetalt evt. rettighedspenge. Filmex modtager ikke automatisk besked om, hvem der er arvinger eller fordeling blandt disse. Derfor er det vigtigt, at arvinger indsender skifteretsattest og kontakter Filmex ved dødsfald.

FÅR JEG PENGE FOR PRODUKTIONER, DER ER VIST I UDLANDET?

Filmex har en række aftaler med andre lande om afregning af rettighedsbetaling, når produktioner fra det pågældende land bliver vist i Danmark – og omvendt hvis danske produktioner vises i det pågældende land. Dette omfatter fx film og tv-serier. Man skal dog regne med, at både rettigheder og midler i udlandet er mere beskedne end i Danmark. Filmex modtager også royalty for de indtægter, som producenter og tv-stationer har direkte fra udenlandske tv-stationer.

Produktioner, der er lavet til det udenlandske marked, er oftest lavet på udenlandske kontrakter og udløser i sådanne tilfælde ikke vederlag fra Filmex.

FÅR JEG BETALING FOR FILM OG SERIER, DER VISES PÅ NETFLIX OG ANDRE ONLINE-TJENESTER?

Ja, når producenter har solgt visningsrettigheder til Netflix eller YouBio, får du betaling på samme måde, som hvis filmen eller serien blev udgivet på fx dvd.

Hvis du har spørgsmål, som du ikke fik svar på her på siden, kan du altid kontakte Filmex på 33 24 22 00.

BESVÆRLIGT AT SVARE PÅ LØNSPØRGSMÅL

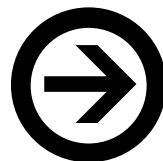
Arbejdslivet for mange skuespillere, sangere og dansere er et puslespil af mange job – nogle korte og nogle lange. Årslønnen kommer mange steder fra, og det viser sig tydeligt, når DSF forsøger at undersøge lønnen i branchen. Forbundet har flere gange i de senere år prøvet at undersøge lønniveauet, senest i 2009 hvor der blev gennemført en temmelig omfattende lønundersøgelse. Formålet var dengang at udarbejde en egentlig lønstatistik, som man kender det fra andre faggrupper. Et værktøj, hvor man i forbindelse med en lønforhandling fx helt konkret kunne slå op, hvad skuespillere på Betty Nansen Teatret i gennemsnit får i løn.

"Vi måtte erkende, at det var en alt for stor opgave. Det krævede rigtig mange spørgsmål, og mange medlemmer gav forståelig nok op undervejs. Svarprocenten blev derfor for lav til, at vi kunne anvende undersøgelsen som et helt konkret værktøj," fortæller formand for DSF Katja Holm.

Bestyrelsen besluttede derfor at prøve med en mere overordnet og enkel undersøgelse af lønniveauet i branchen. Denne undersøgelse blev udsendt til medlemmerne i slutningen af 2013, og tallene er nu færdigbehandlet. Desværre er svarprocenten også denne gang temmelig lav, nemlig 26 procent. Katja Holm og bestyrelsen har netop drøftet undersøgelsen, og hun siger:

"Som forbund for næsten udelukkende freelancere er vi meget bagud på point på det her felt, fordi man i andre brancher typisk får tallene ind helt automatisk, nemlig som indberetninger fra arbejdspladsernes lønkontorer. I DSF skal vi have tallene fra hver eneste af de godt 2.200 medlemmer, og det har vist sig at være rigtig svært," siger hun og tilføjer:

"Men arbejdet er ikke spildt – hverken sekretariatets eller medlemmernes – selv om vi ikke kan gå ud og offentliggøre nogle statistisk valide og meget håndfaste tal. Når vi sammenholder de to undersøgelser, har vi trods alt fået nogle brugbare pejlinger på niveauerne for bl.a. løn og pension. Det er nyttig viden, som vi selvfølgelig kan bruge i vores arbejde for bedre løn- og ansættelsesvilkår, herunder også områder som pension og ligestilling."

Det lettiske dansekompani The Swufus arbejder i Hammerfest i Nordnorge.. Foto: Zbigniew Wantuch

DANSEN I VILDMARKEN

NÅR DANSERE BLIVER SENDT UD I ØDE EGNE AF NORDEN OG BALTIKUM, KOMMER DE HJEM MED EN HELT ANDEN SLAGS INSPIRATION, END MAN KAN FÅ I ET ALMINDELIGT DANSELOKALE.

Af Jacob Wendt Jensen

■ På en gård ude på landet fire timers kørsel fra hovedstaden Helsinki i Finland og i byen Egilsstadir på Island med 3.000 indbyggere. Her har Vera Maeder fra kunstgruppen hello!earth hentet vigtig inspiration i forbindelse med danseprojektet "Wilderness".

Projektet løber i to år, hvor ti dansegrupper fra Norden og Baltikum sendes på to ophold eller residencies i noget,

der ligner ødemarken, for at få ny inspiration til danseproduktioner. Hvis lokalmiljøet samtidig bliver peppet op af dansernes besøg, er det kun en bonus.

Vera Maeder har en baggrund inden for teaterinstruktion og er desuden koreograf. I kunstgruppen hello!earth arbejder hun og kompagniets anden leder Jacob Langaa-Sennek med at involvere publikum aktivt i værkerne, så de mærker

Anatomy of Dance udforsker
havet omkring Hammerfest.
Foto: Zbigniew Wantuch.

deres krop, omgivelser og tilstedeværelse på nye måder. Kontrasten til livet som danser derhjemme var størst, da Vera Maeder tog til Finland, hvor hun skulle være i tre uger.

"For det første bliver du ikke afledt af andre ting, når du kommer sådan et sted hen. Man bliver taget ud af sin dagligdag og er generelt mere sammen. Og det er to fantastiske vilkår i forhold til at være skabende. Man er også sammen på en anden måde, end man plejer, kommer tættere på hinanden og får i det hele taget et helt andet rum til fordybelse. Du kan for eksempel arbejde om natten, hvis det er det, du vil. Og der opstår en enkelhed i tilstedeværelsen, så man kommer ned og arbejder på et dybere plan," fortæller Vera Maeder.

FÆRRE FORDOMME

hello!earth har med deltagelsen i projektet haft som idé at revurdere vores opfattelse af civilisation og natur som modsætninger og stille spørgsmålstejn ved samspillet mellem de to verdner.

"At vi plejer at opfatte det naturlige og det kunstige som modsætninger er meget spændende. Hvorfor er det, at vi opfatter for eksempel en computer som kunstig og ikke naturlig? Den er jo i sidste ende skabt af alt det, der findes i naturen. Altså sammensat natur. Sådan er det jo også med meget af det andet, der findes i en by. Og på den anden

side er der steder, vi opfatter som "vilde", der er ganske regulerede og kontrollerede. Er der overhovedet noget tilbage som ikke er det," spørger Vera Maeder.

Den slags tanker kan sagtens sætte spor i kommende danseproduktioner. Og så er der hele den side af sagen, der handler om dialogen med indbyggerne, selv om der ikke var mange af dem i Finland.

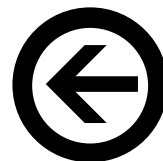
"Vi mødte mennesker, som var utroligt åbne. Der var en anderledes måde at være parat til eksperimenterne på og et mindre fordomsfyldt møde mellem dansen og publikum, end der kan være i storbyen. Nysgerrigheden suppleres af, at man mærker, at der er brug for, at der sker noget den slags steder – fordi der ikke sker så meget til dagligt. Det var rimeligt let at få en funktion i det lille samfund, som man ikke så hurtigt ville få et større sted," siger Vera Maeder.

I Finland nåede hello!earth at præsentere deres arbejde på en årlig festival, som den lokale danser Yukka Ristolainen var vært for. Og næsten alle de omkring 60 mennesker, der boede i 100 kilometers omkreds, dukkede op for at være med.

OP OG NED PÅ LAND OG BY

Under opholdet i Island var der lidt flere indbyggere at få kontakt med, og i byen Egilsstaðir på østsiden af Island tilbød hello!earth workshops i byens skoler og børnehaver.

"Vi lavede blandt andet en aktion, hvor der blev an-

Lokale borgere og
hello!earth i arbejds-
demonstration i
Island. Foto: Gunnar
Gunnarsson.

Neergaard kalder selv "Wilderness" for lidt af et "umuligt projekt".

"Normalt sender man jo ikke dansekompanier fra storbyen ud i mærkelige krat eller ud til isbelagte strande, hvor der ikke er mennesker i 100 kilometers omkreds. Men det

har vi alligevel gjort. Idéen er at skabe nogle andre inspirationsrum end dem, man får serveret på et typisk residency sædvanlige steder som Berlin, Rom eller Paris. Dansekompanierne møder en helt anden slags mennesker, end de er vant til at møde. Folk i Nordnorge eller de lettiske sumpe har en anden tilgang til livet, og det gør, at danserne kommer hjem med et helt nyt materiale."

Hos Bora Bora har man allerede nu kigget på nogle af de resultater, der er kommet ind fra de rejsende dansekompanier.

"Vi ser helt klart en anden kommunikation og en anden slags fortællinger end det, man normalt ser produceret på dansescenerne. Man kunne godt frygte, at vi havde skabt noget "tilbage til naturen agtigt", men der har ikke ligget det fjerneste religiøse i det. Det handler mere om opfattelser af tilværelsen end forestillingen om elementer af mystik i fortællingen. På forhånd kunne man godt være i tvivl om, hvor stærkt de nye indtryk ville slå igennem, men det viser sig, at danserne får absorberet indtrykkene og får dem formuleret til ny kunst," siger Jesper de Neergaard, der meget gerne fortsætter "Wilderness" ud over 2015, hvis der bliver mulighed for det. ■

nonceret et "Local Ministry of Happiness" med det formål at etablere en dialog om lykke som en reel og vigtig faktor i vores samfund og politik. I den lidt større by havde vi mange faciliteter, og på baggrund af vores to ophold kunne jeg godt tænke mig, at man engang kunne få samme forhold til fordybelse, når man skulle skabe en helt specifik forestilling," siger Vera Maeder, der mødte en uventet kreativ verden i Egilsstadir.

"Kultur behøver ikke være knyttet til byer eller storbyer. I den lille by i Island var der en masse kunstnere, der arbejdede på et højt niveau. Deroppe er det jo sådan, at hvis der skal ske noget, så må man skabe det selv. Så det gør man. Samtidig virker det som om, nogle kunstnere er begyndt at rejse fra byen til landet. Internettet gør jo, at du godt kan sidde ude på landet og samarbejde med folk i byen og alle mulige steder verden over. Der er ved at blive vendt op og ned på by og land. De to begreber er i hvert tilfælde ikke nødvendigvis længere modsætninger i min verden."

APPETIT PÅ NYE HISTORIER

Jesper de Neergaard er teaterinstruktør og samtidig kunstnerisk leder af danseteatret Bora Bora i Aarhus, der sammen med fire andre nordiske og baltiske institutioner står bag "Wilderness". Projektet er en del af det nordisk-baltiske dansenetværk Kedja, som er støttet af bl.a. EU. Jesper de

KEDJA-NETVÆRKET

Projektet "Wilderness" er blevet til som en del af danseplatformen eller netværket Kedja, en tværnational platform for de nordiske og de baltiske lande, som bl.a. støttes af EU. Initiativet kørte første gang i perioden 2008 til 2011, og nu er man i gang med anden periode, der løber til og med 2015.

Af spændende initiativer er blandt andet et mentorprogram og en tænketank.

I Mariehamn på Ålandsøerne afholdes fra 6. til 9. august en stor tværnational conference under titlen "Building Bridges and Sustaining the Community". På mødet vises også nogle af de projekter, der har været inspireret af dansegruppernes ophold i øde egne.

Læs mere på:

www.kedja.net

www.helloearth.cc

www.bora-bora.dk

TEATER OG KUNST RYKKER I STIGENDE GRAD UD I BYENS RUM LANGT FRA SCENEN, MØRKET OG DE BLØDE STOLE I TEATERSALENE. FORESTILLINGER I BYRUMMET FORDRER EN SÆRLIG ALLIANCE MELLEM SPILLERE OG PUBLIKUM, FORTÆLLER DE INVOLVEREDE KUNSTNERE.

THE USUAL SUSPECTS, EN DAME I BURKA OG EN FLOK 12-ÅRIGE DRENGE

Af Marie Bille

■ Solens stråler falder ind over kirken og oplyser halvdelen af Frue Plads midt i København, så omgivelserne får et gyldent skær. Tonerne fra en gademusikant med harmonika blander sig med snak og latter fra en gruppe af unge, der hænger ud på trappen op til universitetet. En turist krydser pladsen med sin kuffert på hjul. "Duk, duk, duk" siger det hen over brostenene.

Skuespiller Le Münster-Swendsen kender lydene og stedet vældig godt.

"Lige præcis sådan var stemningen også, da vi spillede "Taxi Driver" her på pladsen sidste år," siger hun og peger ud på den åbne plads med kirken bag hende. Gadeteater-

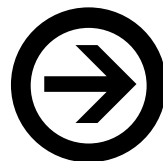
forestillingen blev opført af teateret Dansk Rakkerpak på pladsen og med byen som kulisse. Som skuespiller, er det meget anderledes at stå på gaden i forhold til på en scene i teatret, oplever Le Münster-Swendsen.

"På gaden skal man være meget parat til at tage omgivelserne ind. Man skal være ekstra lydhør og åben over for alt det, der sker omkring en. Samtidig er det supervigtigt at sætte en ramme, hvor publikum ikke er i tvivl om, at det er os der er på," siger hun.

Dansk Rakkerpak har eksisteret siden 1994 og opført gadeteater i fysisk nonverbal stil i både Danmark og udlandet. I år opfører de forestillingen "Psycho Street Cut"

Forestillingerne "The Trail" (tv.) og "C.A.P.E" (th.) fra den seneste Metropolis-festival i København. Foto: Thomas Seest.

Dansk Rakkerpaks "Taxi Driver" med Niels Peter Kløft, Le Münster-Swendsen og Niels Grønne. Foto: Thomas Bertelsen

også på Frue Plads. Men det traditionelle gadeteater har de senere år fået følgeskab og konkurrence af flere initiativer, der rykker teater og performance ud i byens rum.

En ny international gadeteaterfestival i Danmark dagens lys sidste år, hvor initiativet Dramafronten også opførte en pop-julekalender "on location" på udvalgte steder rundt om i byen. Københavns Internationale Teater har siden 2007 hver anden sommer arrangeret festivalen Metropolis, der foregår i byrummet, og i maj afholder Kitt Johnson X-act for syvende gang festivalen "Mellemrum", denne gang i Sydhavnen. Og 1. maj ser et helt nyt permanent byrumsteater dagens lys på Nørrebro. Dertil kommer forskellige lokale gadeteaterfestivaler og aktiviteter rundt om i landet.

GOD SYNERGI

Tendensen hænger ifølge kunstnerisk leder og medstifter af Dansk Rakkerpak Niels Peter Kløft sammen med, at både politikere og arrangører har fået øjnene op for, at det har en kvalitet, at der sker noget synligt i gadebilledet.

"Ting, der sker i byrummet, giver en synergi. Det giver liv, handel, og også tryk nogle steder. Det har en stor effekt på et samfund," siger Niels Peter Kløft, som oplever en stigende interesse for gadeteater både blandt arrangører og i branchen.

"Der er kommet mange flere om budet, det betyder også, at kvaliteten af forestillingerne stiger," siger han. For producent Zelis Niegaard var det en drøm, der gik i opfyldelse, da 16 kommuner takkede ja til at samarbejde om en international gadeteaterfestival, der turnerede i Danmark for første gang sidste sommer. Hun var inspireret af en stor tilbagevendende gadeteaterfestival i den lille by Tarrega i Spanien, som hun havde fulgt gennem en årrække.

"Jeg oplevede at byen udviklede sig med festivalen både med turisme, men også ved at den inspirerede deres unge til at blive kunstnere og kreative," fortæller hun.

Da Zelis Niegaard flyttede til Vordingborg i Danmark, inspirerede mødet med det lille samfund hende til idéen om en gadeteaterfestival i Danmark.

DU SKAL HAVE VÆRKTØJET I ORDEN

Teater på gaden er tidligere blevet opfattet som mindre fint end teater på en scene. Men af en skuespiller kræver det noget ekstra at håndtere de mange indtryk og uforudsigeligheden, mener skuespiller Le Münster-Swendsen.

Hvad er den største udfordring ved at spille på gaden?

"Det er omgivelserne. At skulle forholde sig til alle de indtryk, man hele tiden får og kunne agere i det og med det. Vi har været ude for mange mærkelige ting. Fulde mennesker. Folk, der pludselig står midt på scenen. Højlydte publikummer, der ikke har samme fornemmelse af at være i teatret, som når du sidder i en teatersal og ved, at der er nogle spilleregler. Her virker alt på en måde

Le Münster-Swendsen i forestillingen "Puttgarden". Foto Søren Kløft.

tilladt. Men det er det selvfølgelig ikke. Derfor skal man kunne rumme meget og ikke være bange for at improvisere, når der er brug for det."

Hvad kan gadeteater, som traditionelt teater på scenen ikke kan?

"Gadeteater er teater lige midt i virkeligheden. Der er noget ur-kulturelt over det. På gaden mødes vi på tværs af de sociale, etniske og kulturelle skel, og når vi ser ud over publikum er det en meget blandet sammensætning af folk i alle aldre og fra alle nationaliteter. Det synes jeg simpelthen er så livsbekræftende."

Er opfattelsen af gadeteater ved at forandre sig?

"Det har været lidt uglest og ikke så fint – også blandt folk i branchen. Jeg tror, at mange ikke har været klar over, at vores forestillinger er købt og betalt på fuldstændig samme måde som med andre forestillinger på turné. Det er ikke sådan, at vi stiller os op og spiller med en hat på jorden. Men den opfattelse, tror jeg, er ved at forandre sig, og det at spille på gaden har fået en større plads i folks bevidsthed. Der er en skuespilhåndværksmæssig del, som ikke skal underkendes. Det er "tough luck" at stå her, du skal have værktøjet i orden og vide præcis, hvad der virker."

"De unge keder sig i de små byer, de flytter til København. Jeg ville finde en måde at få en festival med teater og kunst ud til de små samfund. Det var en drøm, og jeg regnede ikke med, at det blev til virkelighed," fortæller hun. Men kommunerne kunne se pointen, og festivalen blev en succes og turnerer igen i år.

Men også i storbyen kan teater og performance i byrummet ramme flere mennesker, end dem, der normalt køber billet til en teaterforestilling. Det mener Katrien Verwilt, der er kunstnerisk leder af Københavns Internationale Teater. Teatret har arrangeret festivalen Metropolis hvert andet år i København siden 2007. Hun kalder ikke Metropolis for "gadeteater" i traditionel forstand, men definerer festivalen bredere som "kunst og performance i det offentlige rum". Fælles for forestillingerne er, at de forholder sig til byen eller specifikt til det kvarter, hvor de udspiller sig.

Under den interaktive vandreforestilling C.A.P.E. i Nørrebrohallen i København oplevede hun, at forestillingen ramte et andet publikum, end dem, der normalt indtager sæderne på teatret.

"Vi havde 'the usual suspects', altså de vanlige teatergængere, men så havde vi også en dame i fuld burka og nogle 12-årige drenge, der synes, det var fantastisk. Der gav vores arbejde virkelig mening," fortæller Katrien Verwilt. "Vi når nogle folk, som aldrig ville købe en billet til teateret, men som får en fantastisk oplevelse."

EN ALLIANCE MED PUBLIKUM

Spørger man skuespillere og dramatikere, hvad teater i byrummet kan, så går den helt særlige relation med publikum igen i deres svar.

"Det, vi kan, er at lave en alliance med folk. Vi skaber et fælles projekt. Publikum har et stort ansvar ved, at de kaster deres koncentration på scenen. De er vidne til, at vi er nødt til at forholde os til alt omkring os, når vi står på gaden. En fuld mand, en hund, der bjæffer, en brandbil, der

kører forbi. Vi må ofte improvisere for at komme videre," fortæller Niels Peter Kløft fra Dansk Rakkerpak. Han oplever, at publikum også kommer tættere på hinanden og taler mere sammen på gaden i forhold til i en mørk teatersal.

Det samme oplever instruktør og dramatiker Rhea Leman, der står bag netværket Dramafrenten. De opførte julekalenderen "HoHo Drama", der foregik et nyt sted i København hver dag op til jul sidste år. Det var manglen på et sted at lave readings og andre af netværkets projekter, der i første omgang fik Rhea Leman til at overveje teater i byrummet. Det har vist sig at være en succes.

"Vores største problem er, at der dukker for meget publikum op. Det er et meget sjældent problem i dansk teater," siger hun.

Forklaringen er den nærhed, det giver at invitere publikum til at møde op på en plads, i en skurvogn eller på en shawarmabar for at overvære en forestilling, mener hun. "Publikum kommer så tæt på de historier, vi fortæller. De bliver en del af det uden at blive direkte inddraget. For mig var det også en kæmpe stor oplevelse at mærke publikum på den måde og være en del af den energi, der opstod," siger Rhea Leman.

Kan mødet med teatret på gaden så også trække mere publikum ind i teatersalene eller få dem til at købe billet til en forestilling en anden gang?

"Jeg håber det. Men måske er det ønsketænkning, at det halve Nørrebro kommer og køber billet næste gang," siger Katrien Verwilt fra Københavns Internationale Teater. For Zelis Niegaard er det et erklæret mål med gadeteaterfestivalen at promovere teater. Også det, der foregår i teatersalene.

"Når vi tilbyder gratis smagsprøver på gaden, som folk møder, når de er på vej i supermarkedet for at købe mælk, så kan det være, at de overvejer en teateroplevelse en anden gang," siger hun. ■

HVOR OG HVORNÅR?

Kitt Johnson X-acts stedsspecifikke performance-festival foregår 15. maj til 1. juni i Sydhavnen.

Danmarks Internationale Gadeteater Festival turnerer i perioden fra 13. til 24. august i byerne Randers, Sønderborg, Frederiksberg, Herning, Aalborg, Gladsaxe og Esbjerg.

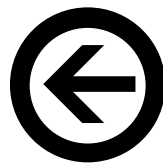
Dansk Rakkerpak turnerer fra starten af juni til slutningen af august over hele Danmark med forestillingen "Psyco – Street Cut".

Metropolis blev afholdt i august 2013 og bliver derfor ikke afholdt i år.

Fra festivalen Mellemrum, Vesterbro 2008. Foto Per Morten Abrahamsen.

"Deafening Silence" af Kumulus, Metropolis. Foto Thomas Seest.

Mammutteatrets "Selskab/Sidste nat" med bl.a. Tina Gylling Mortensen og Christian Mosbæk. Foto: Per Morten Abrahamsen.

VI LÆNGES EFTER NÆRHEDEN

Den anonyme gitterport ligger lige mellem Irma City og morgenværtshuset Louises. Nogen har skoddet en cigaret på det nederste skilt på dørtelefonen, så det er svært at skelne bogstaverne under det smeltede plastisk. Mammutteatret, står der. Vi er på Nørrebro i København.

Her ringer publikum på, når de har købt billet til en af Mammutteatrets forestillinger "Selskab", der i april spillede i lejligheden i den helt almindelige beboelsesejendom på Nørrebrogade.

"Når de ringer på, ved de ikke, hvad de skal opleve, hvem de medvirkende er, eller hvad det skal handle om. Det gør det ekstremt levende," fortæller skuespiller Tina Gylling Mortensen, der er en del af den kunstneriske ledelse på teatret, der blandt andet arbejder med forestillinger ude af de normale teaterrammer.

SINDSSYGT ANIMERENDE

Nogle gange får Mammutteatrets publikum besked på at møde op på et værtshus, et hotel, eller i en mørk parkeringskælder. Eller som nu i en lejlighed.

"Vi bryder den der virkelighed med, at man kommer ind i en foyer, sætter sig ind på en række og så er vidne til noget, der foregår oppe på en scene. Her er du lige midt i det hele," siger Tina Gylling Mortensen. Hun sidder ved det mørke spisebord af træ i lejligheden, der lige nu skal forestille at

tilhøre en advokat, hvis hjem danner rammen om forestillingen "Sidste nat". Den sidste forestilling ud af tre "selskaber" i sæsonen. Publikum kan slå sig ned i sofaen, ved skrivebordet, eller på sengen, mens forestillingen forgår rundt om dem. Publikums tilstedeværelse midt i forestillingen, gør oplevelsen mere uforudsigelig, også for skuespillerne.

"Nogle vil sikkert synes, det er angstprovokerende. Men jeg synes, det er sindssygt animerende, at man heller ikke som skuespiller ved, hvad man skal ind og opleve. Det ved man meget mere på en scene. Selvom publikum også er en medspiller der, så er det alligevel en helt anden fast ramme."

VIL IKKE PLACERES

På trods af sine 30 år har Mammutteatret aldrig haft en fast scene, men har arbejdet med at opfinde nye rum for teater. "Det er en anden måde at mødes om historier på. Vi kan mærke på interessen, at publikum længes efter at opleve på nye måde. Det er en strømning i vores tid, at man ikke bare vil placeres, som hjemme foran fjernsynet. Man vil gerne opleve en større nærhed, mere intimitet og mindre fremmedgørelse. Forpligtelsen er for mig, at vi bruger det til at fortælle nogle store og vigtige historier, selvom man går ud af det meget styrede rum på teatret," siger Tina Gylling Mortensen.

NYT BYRUMSTEATER PÅ NØRREBRO

Lige før Sceneliv gik i trykken annoncerede to teaterkompagnier et helt nyt teater, som udelukkende skal producere teaterforestillinger til byens rum. Det er kompagnierne danskdansk og Det Flydende Teater, der fra 1. maj indtager Den Røde Plads på Nørrebro med et byrumsteater. Alias Teaterproduktion indgår også i det nye teaterfællesskab. Skuespiller og kunstnerisk leder af Det Flydende Teater, Pelle Nordhøj Kann, siger om initiativet:

"I stedet for at publikum kommer på besøg på teatrene, skal vi ud til dem og agere dér, hvor kunsten kan blive en reel del af hverdagslivet. Det traditionelle scenerum er blevet lidt for trygt og tynget

af gensidige konventioner og forventninger. Hvis vi skal kunne overraske, må vi turde udfordre os selv og publikum med nye teaterrum, der opfordrer til nye teaterformer."

Det nye byrumsteater inviterer både nørrebroere, københavnere og branchefolk til at hjælpe med at finde et navn til teatret. Navnet åbenbares 14. juni under CPH STAGE, hvor teatret også deltager med flere forestillinger.

Du kan følge byrumsteatrets tilblivelse på Facebook på siden TeatreneDRP

"Oprørt" af danskdansk med bl.a. Sandra Yi Sencindiver bliver et af de første initiativer fra det nye byrumsteater med premiere 17. maj på Den Røde Plads på Nørrebro. Foto: Per Morten Abrahamsen.

TEATER TIL ALLE

NYE INITIATIVER SKAL GIVE ALLE DANSKERE MULIGHED FOR AT SE TEATER I TV OG I BIOGRAFSALENE LANDET OVER. MÅLET ER AT GØRE TEATER, OPERA OG BALLET MERE TILGÆNGELIGT – OG MÅSKE OVEN I KØBET FÅ FLERE TIL AT KØBE BILLET TIL EN RIGTIG TEATERSAL.

Af Jacob Wendt Jensen

Efter årtier, hvor teatret har været stort set fraværende i tv-mediet, satser Danmarks Radio i de kommende år igen på at vise teater, bl.a. med i alt 15 forskellige forestillinger fra Det Kongelige Teater.

DR K og teatret har indgået en aftale om satsningen, der omfatter både opera, skuespil og ballet, og som samlet set koster 15 mio. kr. De to fonde Aage og Johanne Louis-Hansens Fond og Beckett-Fonden er trådt til med "et substantielt beløb", der i sidste ende har gjort aftalen mulig. Med i aftalen er endvidere, at de 15 forestillinger først skal streames live i en række biografer landet over.

Direktør for DR K, Flemming Hedegaard Larsen, er glad for aftalen med nationalscenen, men han understreger, at DR K allerede var i gang med at prioritere teatret i forvejen. Blandt andet har man indgået en aftale med seeatre.com om at sende en række teaterstykker, som er produceret til teatersitet.

"DR K er det naturlige sted at gøre noget for scenekunsten. Vi har allerede sendt teaterstykker fra både Mungo Park og Aarhus Teater, og Morten Grunwalds udgave af "Mens vi venter på Godot" er også på vej. Udfordringen er, at scenekunsten er produceret til at fungere på en scene, så det gælder om at forvandle det til en oplevelse, der duer i tv-mediet. Vi forsøger også at supplere forestillingerne med ting, der går bag om scenekunsten og give folk hjemme i stuerne nogle ekstraoplevelser."

FLEST SEERE TIL KLASSIKERNE

Blandt andet barsler DR med et projekt under titlen "We Love People", hvor man vil bringe teatret ud på arbejdspladser og hjem i folks stuer. Helt bogstaveligt.

"Det bliver et forsøg på at overraske danskere, som ikke har tradition for at nyde teatret og scenekunsten. Måske vil man opleve en skuespiller komme hjem i stuen og spille et fem minutters uddrag fra en forestilling. Det skal give en ny oplevelse både for skuespilleren og for publikummet i nogle helt andre og mere intime situationer end normalt," siger Flemming Hedegaard Larsen, der siger, at erfaringerne med seertallene til teater indtil videre er begrænsede.

"Vi kan på den ene side se, at der er seere til scenekunsten. På den anden side konstaterer vi også, at seertallet

afhænger meget af, hvilken forestilling vi viser. Ny scenekunst er det sværere at få folk til at se, mens klassikerne har større genkendelighed og gennemslagskraft. Det har vi også iagttaget tidligere, når vi har købt internationale teaterproduktioner," siger han, men opfordrer samtidig til tålmodighed, inden man drager de helt store konklusioner.

Der har dog allerede har været op mod 50.000 seere til tv-transmitterede udgaver af de største klassikere. Det er DR's plan at køre med det nuværende fokus i to til tre år og så evaluere på indsatsen. "Teaterkanalen" eksperimenterer også med programmet "Teatertesten", hvor man inviterer publikum i teatret og hører deres mening om stykkerne, ligesom der er produceret en del skuespillerportrætter, som sendes på kanalen.

FORVENTNINGER TIL LIVE-ELEMENTET

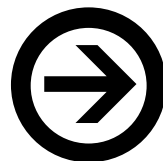
På Det Kongelige Teater har man store forventninger til samarbejdsaftalen med DR. Den sidste ballet som Det Kongelige Teater fik optaget i en kvalitet, så den kunne sendes i tv ligger omkring 30 år tilbage, og det har da også taget et godt stykke tid at blive enige om den nye aftale.

"Det handler om at række ud med det, som Det Kongelige Teater kan – også til dem, der bor på den anden side af Storebælt. På den her måde kan vi hjælpe med til at sikre tilgængeligheden af teatret. Det sikrer vi os ved at komme på tv – og samtidig komme ud i biograferne og vise vores forestillinger live," siger salgs- og planlægningsdirektør Henrik Sten Petersen.

I forbindelse med at forestillingerne optages til tv, bliver de live-streamet i en række biografer landet over. I øjeblikket er mere end 30 biografer med i biografprojektet, men der er forventninger om at nå helt op på 60. Første forestilling var balletten "Napoli", der blev vist i biograferne 18. marts, og som så bliver vist på DR K inden sommerferien. De øvrige 14 forestillinger er med i repertoire for 2014/2015, og hvad der skal sendes, besluttet løbende igennem sæsonen. Der står ikke noget i aftalen mellem teatret og DR K om, hvordan fordelingen mellem skuespil, ballet og opera skal være.

Hvorfor er biograferne og live-elementet vigtigt?

"Publikum vil sidde i en sal i mørket, hvor der er god lyd

"Faderen", Sorte Hest med Elsebeth Steentoft og Peter Gantzer. Foto: Jesper Blæsild.

Forestillingen "Bo Bedre" på Mungo Park med bl. a. Peter Christoffersen. Foto: Mikkel Russel

"Liberty" på Teater Nordkraft
Foto: Tom Ingvarsen

"All My Dreams Come True" med bl.a. Marie Louise Wille, Kristian de Linde, Andreas Nicolai Petersen. Foto: Rufus Didwizsus

"Napoli" med bl. a. Alexandra Lo Sardo som Teresina og Alban Lendorf som Gennaro. Foto: Costin Radu

TEATER PÅ TV

Både DR 2 og DR K har efter lang tids teatertørke skruet op for teater på tv igen. Her er nogle af de forestillinger, der har været vist i efteråret eller som kommer i løbet af foråret.

All My Dreams Come true (Café Teatret og Aarhus Teater)

Bo Bedre (Mungo Park)

Det burde skrives i nutid (Mungo Park)

Eksil (Teater Nordkraft)

Faderen (Teatret ved Sorte Hest)

Kvinde kend din krop (Mungo Park)

Liberty (Teater Nordkraft)

Manifest (Café Teatret)

Mens vi venter på Godot (Folketeatret)

Nøddebo Præstegaard (Folketeatret)

og forhåbentlig en intensitet, der ligner den fra en rigtig teatersal, fordi vi sender live og ikke viser en efterredigeret udgave af et teaterstykke. Live-transmissioner skulle gerne give en helt speciel følelse med alt, hvad det indebærer af drama og aktualitet. Vi har erfaringer fra National Theatre, The Met og Royal Opera House, som viser, at det tiltrækker et større publikum, når man sender noget live," siger Henrik Sten Petersen.

Initiativet er også fornuftigt set i lyset af Det Kongelige Teaters legitimitet på længere sigt.

"Det handler simpelthen om, hvordan vi bliver opfattet i hele befolkningen. Er det vigtigt med et kongelige teater? Ja, det er vigtigt, siger folk i dag. Men vi kunne godt frygte, at opbakningen kan svinde fremover, og derfor er det afgørende at vi fortsat opfattes som et relevant tilbud for hele Danmark. Med indsatsen i biografer og tv er vi inden for rækkevidde på en helt anden måde," siger salgs- og planlægningsdirektøren.

VI SKAL OPDAGES AF FLERE

Skuespilchef Emmet Feigenberg fra Det Kongelige Teater synes også, der er gode grunde til at udvide paletten.

"I Danmark og i hele Europa står vi i dag over for den udfordring, at kendskabet til teatret skal udbredes. De nye generationer skal simpelthen opdage teatret, så de ved, at det er et tilbud, de kan kaste sig over i deres kommende liv. Det gælder ikke kun de unge, men også alle mulige andre slags mennesker, der ikke har fundet vej til teatret endnu. At vi nu viser nogle af vores teaterstykker i tv gør, at vi bliver tilpas landsdækkende til, at vi regner med, at et nyt publikum vil opdage os. Dem, som ikke lige bor der, hvor de let kan komme i vores teater, men som så måske alligevel gerne vil, hvis de får en god smagsprøve," siger Emmet Feigenberg.

For skuespillerne vil oplevelsen af arbejdet ikke blive så meget anderledes, vurderer Feigenberg. Måske på nær visse tekniske detaljer.

"Der vil være små ændringer i spillet, når man skal forvandle udtrykket fra et teaterstykke på en stor scene til tv, men den diskussion havde vi også i gamle dage. Man skal passe på med, at der ikke står en skuespiller og råber i et nærbillede på tv. Det forstår man som seer kun nødvendigheden af, hvis man er ærlig i formidlingen af, at det, vi ser her, er et teaterstykke – og man ikke forsøger at sælge

det som en decideret tv-oplevelse. Hvis man vil se noget, der er opfundet til tv, så skal man se "Arvingerne", men det betyder ikke, at man ikke også kan have lyst til at se en Strindberg-forestilling fra skuespilhuset," siger Feigenberg.

TV STJÆLER IKKE PUBLIKUM

Mungo Parks "Kvinde kend din krop" er allerede blevet vist på DR K, og der er lavet aftale om at sende flere af teatrets forestillinger. Teaterleder Martin Lyngbo mener, at det er vigtigt for teatret at komme på tv, fordi man gerne vil kommunikere til og med publikum.

"I tv når vi nogle nye grupper af mennesker, og det er grundlæggende positivt. Det er lidt på samme måde, som man ser koncerter i tv. Man vil jo altid gerne hellere have været til stede i selve koncertsalen, fordi det er federe. Det samme vil gælde, hvis man ser teater i tv. Så kan vi jo bag efter håbe, at nogle af seerne kommer op fra sofaen næste gang, de vil se teater."

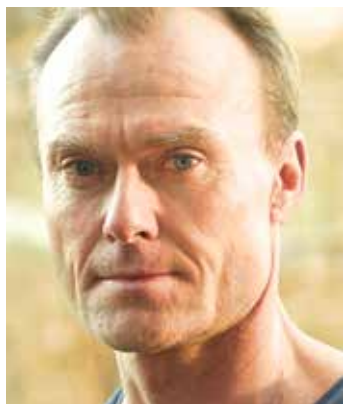
Teaterdirektøren vil også fremover være tilhænger af teater på DR K.

"Der har været en bekymring i vores bestyrelse om, hvorvidt en tv-transmission ville gå ud over salget af teaterbilletter. Min holdning er dog, at det har den modsatte effekt. At teater i tv trækker folk i teatret, for det, som sælger teaterbilletter, er jo en "hype". Selv vores allerstørste succeser, som er set af 100.000, kan blive set af mange flere i tv. Selv om vi har solgt mange billetter til en forestilling, er det potentielle publikum her stadig mange gange større," siger Martin Lyngbo.

Katja Holm, formand for Dansk Skuespilleforbund, er også glad for den nye aftale, som DSF har været med til at lave.

"De nye initiativer er først og fremmest en god ide, fordi kunst er for alle. Derfor er det godt, at teaterkunsten fra et sted som for eksempel Det Kongelige Teater kommer bredere ud. Vi benytter os alle sammen – høj og lav – af kunst hver eneste dag, om så det er i form af arkitektur, teater eller film. Jeg håber, at når scenekunsten kommer ud på en anden platform, kommer den ud til nogle flere brugere, som så får en ny oplevelse af, hvad kunst kan," siger Katja Holm, og afslutter:

"Vi fik samtidig lavet en fin aftale, så vores medlemmer bliver betalt for den ekstra ydelse, de leverer." ■

VIL DU VÆRE I KONSTANT KREATIV BEVÆGELSE

- både kropsligt, sanseligt og lydligt?

Og vil du hjælpe andre til at kunne bruge sanserne til at optimere sundhed, indlæringsevne, kreativitet og livskvalitet?

SÅ ER SANSETRÆNER-UDDANNELSEN MÅSKE NOGET FOR DIG

Sansetræner-uddannelsen er en toårig diplomuddannelse primært henvendt til kunstnere, undervisere og terapeuter

Uddannelsen er udviklet af Martin Spang Olsen i 2012. Læs nærmere på www.sansetræner.dk.

Uddannelsen starter 11. september. Sidste chance for tilmelding er 1/7 – 2014

"Made in India" på Odense Teater med Amrita Pande og Nanna Bøttcher. Foto: Morten Kjærgaard

"Life Live" af Cantabile 2 og Carte Blanche. Med bl.a. med Siri Facchini Haff. Foto Cantabile 2

JUNI I TEATRETS TEGN

KØBENHAVN FYLDES AF FORESTILLINGER FRA HELE LANDET – OG OGSÅ UDLANDET – NÅR CPH STAGE FOR ANDET ÅR I TRÆK FINDER STED TIL SOMMER. JUNI STÅR OGSÅ I TEATRETS TEGN I AALBORG, AARHUS OG ODENSE, NÅR NORDISKE SCENEKUNSTDAGE LØBER AF STABLEN.

NORDISKE SCENEKUNSTDAGE 9.-21. juni i Aalborg, Aarhus, Odense og København

Et fælles nordisk projekt, der arrangeres på skift af Nordisk Teaterunions medlemslande. I år er Dansk ITI vært. Scenekunstdagene sætter fokus på udviklingen af et nordisk netværk. Arrangementerne henvender sig både til publikum med et stort udbud af nordiske forestillinger og er samtidig et branchemøde med workshops og netværksarrangementer.

Det gennemgående tema er i år "digitaliseringens muligheder og udfordringer" og arrangementet rejser som en karavane fra Aalborg til København. Overskrifterne for programmet i de fire byer ser således ud:

Aalborg 9.-12. juni: "New Communities", workshops, co-processer.

Aarhus 12.14. juni: Dans, koreografi, performance og udvikling af nye scenekunstformer.

Odense 15.-17. juni: PULS-festival, scenekunst for børn og unge.

København 18.-21. juni: CPH STAGE, Nordisk Dramatog og konference på Republique.

Læs mere på nordicperformingartsdays.dk.

CPH STAGE 11.-22. juni i København og på Frederiksberg

Teaterfestivalen byder på over dobbelt så mange forestillinger som i debutåret 2013 og præsenterer mere end 100 teatre og scenekunstgrupper fra hele landet. Bl.a. er de tre landsdelsscener og flere egnsteatre nu kommet med. Der er ti udenlandske forestillinger samt et nordisk fokus i samarbejde med Nordiske Scenekunstdage.

Flere mini-festivaler finder sted under festivalen, bl.a. på Café Teatret og Husets Teater. Og sidste års succesfulde teaterloppemarked på Højbro Plads gentages i år. Der holdes desuden debatarrangementer, koncerter, fester og et stort maskebal for både branche og publikum.

Som noget nyt har Bikubenfonden i år valgt at rykke udelingen af Årets Reumert til 22. juni, så arrangementet kommer til at sætte punktum for CPH STAGE. I år ledsages Reumert-uddelingen af en helt nyskrevet sær-teaterforestilling, som kun vil blive opført denne ene aften.

Læs mere på cphstage.dk.

Foto: Henning Hjørth

FRYGT FOR AT ARVEN FRA TEATRET GÅR TABT

NOGLE TEATRE ER GODE TIL AT AFLEVERE MANUSKRIPTER, PRESSEMATERIALE OG ANDET VÆRDFULDT MATERIALE FRA DERES TEATERFORESTILLINGER TIL DET KONGELIGE BIBLIOTEK, MEN ALT FOR MANGE GLEMMER DET. VI RISIKERER, AT STORE DELE AF TEATERARVEN I FORM AF PRIVATE ARKIVER GÅR TABT PÅ LOFTER OG I FUGTIGE KÆLDRE.

Af Jacob Wendt Jensen

■ Alette Scavenius er leder af Dramatisk Bibliotek på Det Kongelige Bibliotek. To gange om året rykker hun de danske teatre for, at de skal aflevere materiale om deres forestillinger. Hun får dog langt fra så meget ind, som hun kunne drømme om.

"Lad mig straks rose teatre som Betty Nansen, Sorte Hest og Aalborg Teater, men vi vil altså gerne have meget mere materiale ind. Der er samtidig en tendens til, at de større teatre er bedre til at huske deres ansvar end de små teatre, der ofte ikke har indarbejdet rutiner på det her område. Det burde høre med til at lukke og slukke for en forestilling, at man afleverede sit materiale til Det Kongelige Bibliotek," siger Alette Scavenius.

Det er i alles interesse, at biblioteket får materialet, så det kan blive bevaret ét samlet sted for eftertiden, så det er muligt for forskere at gå tilbage og se hvad der egentlig skete – hvordan teaterstykkerne blev til.

"Vi er glade for manuskripter med regi-bemærkninger, fordi de siger noget om et teaterstykkets skabelse. Samtidig er vi interesseret i researchmateriale, story-boards eller andet, der viser hvordan teaterfolkene har arbejdet med stoffet. Vi forsøger at gøre Dramatisk Bibliotek til et center for teaterforskning i Danmark. Vi har meget materiale, men langt fra nok til, at man kan få et samlet billede af teatersituationen på ethvert givet tidspunkt i danmarkshistorien," siger Scavenius.

I nuet har man forståelig nok så travlt på teatret med de

aktuelle forestillinger, så der kan let opstå huller i det, man gemmer. Og så kan det være svært for en forsker, der vil skrive om en særlig periode i dansk teater eller et ganske bestemt teater, at finde alt det, vedkommende har brug for, siger hun.

VIGTIGE PRIVATE ARKIVER

Alette Scavenius får også mange private arkiver fra instruktører eller skuespillere. For eksempel har hun for nylig fået en del af Asta Nielsens arkiv.

"Personlige arkiver er mere vigtige, end man ofte gør sig begreb om ude i teaterfamilierne. Hvis du har en skuespillers manuskript, kan du se hvordan vedkommende har arbejdet med teksten. Har du også instruktørens manuskript ved siden af, bliver det hele endnu mere interessant. Vi har netop fået Henning Moritzens og Lise Ringheims private arkiv. Det har en pragtfuld generøs størrelse og indeholder alt mellem himmel og jord. Vi sorterer det og registrerer det, så folk kan søge på det i bibliotekets søgebase REX."

Hun opfordrer til, at man indleverer så meget som muligt, inden kælderen derhjemme bliver oversvømmet – og især at man lader biblioteket vurdere, hvad der er vigtigt. Selv noget der ligner utydelige skriblerier, kan have interesse. Man ved aldrig, hvad der bliver interessant om 100 år. Det er altid muligt at klausulere personfølsomt materiale eller for eksempel gøre tilgængeligheden af materialet betinget af, at de pårørende har givet tilladelse.

Tidligere teaterleder og instruktør Kapar Rostrup peger også på vigtigheden af at tage vare på fx bøger, manuskripter, kostumer og fotografier. Han siger, at teatret til enhver tid står på forgængernes skuldre, og at de fornyelser, der er revolutioner den ene dag, er historie den næste.

"Teatret er nuets kunst og dermed noget af det mest flygtige, der findes, siger man. Det er dog den levende teateroplevelse, der kan sætte sit aftryk i tusindvis af menneskers sind som en uforglemmelig oplevelse. Ofte genfortalt fra generation til generation. Det er arven, vi skal hæge om. I verden før os, er der blevet sagt utallige kloge ting, som det er teatrets pligt at huske på og igen omforme til brug for nutiden og fremtiden."

SAMLING KRÆVES

Bevaringen af en arv på et kunstnerisk område, er også med til at styrke respekten for det pågældende felt, og der efterlyser teaterhistoriker Stig Jarl en mentalitetsændring.

"Når jeg sammenligner med billedkunst, filmkunst og litteraturkunst, forholder det sig jo sådan, at vi kan slå alle danske film op, vi har en fantastisk billedkunstdatabase og bibliotekerne har en lang tradition for tilgængelighed, men hvad med teatret," siger Stig Jarl, der er lektor på Institut for Kunst og Kulturvidenskab ved Københavns Universitet.

Om scenekunsten har vi måske nok et kendskab til, hvornår de forskellige forestillinger fandt sted, men der er ikke nogen systematisk måde at gemme manuskripter, anmeldelser, stills, lydoptagelser, videooptagelser og den slags på.

"I forhold til video kan der være en vis sensibilitet i forhold til, om det bliver misbrugt. Når der er gået 150 år, har vi det dog nok sådan, at hvis fx Søren Sætter Lassen ikke lige havde den bedste dag, da videoen af Strindbergs "Faderen" blev optaget, vil man trods alt bare være taknemmelig for, at den overhovedet findes," siger Stig Jarl, der er bekymret for de mange ting, der befinder sig spredt rundt om i diverse arkiver.

"Her på universitetet har vi for eksempel store samlinger bånd med forestillinger fra Københavns Internationale Teater og Hvidovre Teater, men vi har ikke mulighed for at digitalisere dem. Den opgave bør ligge hos Det Kongelige Bibliotek, der har mest teknologisk forstand," siger han.

UDVALGTE ARKIVER

Det Kongelige Bibliotek

Her finder du bl.a. manuskripter, arkiver fra gamle teatre, nodesamlinger med relation til teaterverdenen, arkiver fra teaterkritikere, radio- og tv-teater.

Teatermuseet i Hofteatret

Ud over den kulturarv, man kan se i udstillingerne, når man besøger museet, findes der masser af gamle materialer i arkiverne, fx teaterprogrammer, litteratur, malerier, teatertegninger, anmeldelser, breve og manuskripter.

Danseinformationscentret

Arkivet i Dansehallerne har bogsamling og videotek med bøger og videoer/dvd'er inden for bl.a. dansehistorie, æstetik, teknik, koreografi og pædagogik. Desuden opslagsværker, fagskrifter og andet informationsmateriale.

Revmuseet

Museets omfattende arkiv rummer en række effekter og kostumer samt en righoldig samling af billeder, scrapbøger, noder, originale manuskripter og tekster samt plakater og programmer fra revyens oprindelse i 1849 til i dag.

Seeatre.com

I de senere år er der sket en markant stigning i mængden af teaterforestillinger, der er blevet filmet og produceret til visning på internettet og tv. På hjemmesiden Seeatre.com kan du se teaterfilm on demand – lige nu 36 forestillinger, og nye kommer hele tiden til.

HUSK GENERALFORSAMLINGEN 25. MAJ KL. 12

Vi ses i The Lab, Vermundsgade 40B. Se mere på skuespillerforbundet.dk

WEBSTAGE
din scene på nettet

HJEMMESIDER
VIDEO OG PORTRÆTFOTOS
TIL SCENEKUNSTNERE

www.webstage.dk

Musicalsangkursus

Med sanger/sangcoach
Bente Zaber

Vil du blive bedre til at synge
og få styr på teknikken?

Masterclass på Nordfyns Højskole
d. 6/7 - 12/7 2014

Læs mere på
www.nordfyns.nu/korte-kurser
Eller ring til os på
64 81 32 80 og hør mere.

H A M I E T S C E N E N D K

folketeatret | **nørregade**
turne

DEADLINE TIL NÆSTE NUMMER: 19. MAJ

ET KIG I KRYSTALKUGLEN

HVAD BRINGER FREMTIDEN AF UDFORDRINGER FOR KUNST- OG KULTURBRANCHEN. VIL FOLK FORTSAT GÅ I TEATRET? VIL AMATØRISMENS PARADIS OVERTAGE? OG HVORDAN SKAL MAN SOM KUNSTINSTITUTION HÅNDTERE EN MÅLGRUPPE, DER ALTID ER ONLINE OG ER BLEVET "SITUIDER" I STEDET FOR INDIVIDUER? SCENELIV HAR SPURGT TO FREMTIDSFORSKERE.

I NÆSTE NUMMER KAN DU OGSÅ LÆSE ALT OM DEN KOMMENDE GENERALFORSAMLING DEN 25. MAJ. MEN VI HÅBER SELVFLUGELIG OGSÅ AT SE DIG PÅ STEDET.

HOP OG SPRING PÅ STEDET

Foto: Karoline Løberkind

Efter sommerferien skal landets folkeskoler i gang med at implementere den vedtagne folkeskolereform, også kendt som heldagsskolen.

Udgangspunktet inden vedtagelsen var, at kunst og kreative fag skulle fylde mere i folkeskolen. Sådan forstod jeg i hvert fald udmeldingerne fra bl.a. vores kulturminister Marianne Jelved, som er meget optaget af dette område. Nu hvor reformen er blevet vedtaget, virker kunsten i folkeskolen desværre som om, den er blevet reduceret til en slags "fritids-timer".

Hvordan vi end vender og drejer det, taler om det og demonstrerer det, bliver kunsten i mange kredse fortsat betragtet som noget "dejligt fyld", og ikke som en anden måde at lære på, dannes på, forstå verdenen på. Men det er lige netop det, kunsten kan. Det gælder når børneteatrene besøger skoler og underholder eller sætter fokus på mobning eller andre relevante emner, som børn i dag bakser med. Eller når kunsten favner andre former for indlæring end den gængse og afliver den holdning, at man lærer bedst ved at sidde på sin flade og læse i en bog eller skrive på tavlen. Nuvel, jeg ved godt, at folkeskolen af i dag måske ikke er helt så rigtigt bygget op, men alligevel.

Jeg ved, at menneskers indlæringsformer er vidt forskellige. Vi ser det gentagne gange i vores egen branche, når det kommer til det helt grundlæggende: At lære en tekst udenad. Det er ikke alle, der lærer ved at sidde ned og lytte. Det kommer også an på, hvad der skal læres. Og i og for sig vel også hvorfor.

Kunsten har nogle helt særlige redskaber, der kan rumme en anden måde at lære på, og som kan gribe verden anderledes an. Et godt eksempel for mig er min kære venindes søn, som ikke er vanvittig optaget af matematik. Både fordi han synes, det er kedeligt, men også fordi det er svært. Til gengæld kan han i en alder af 12 klippe en film uden fejl og med de rigtige overgange. Det har han ikke lært i skolen

eller andre steder. Men selve klippeprogrammet og det at sætte scenerne sammen kræver en evne til at overskue kompleksitet, musikalitet og teknik i én stor pærevælling – og er mindst lige så vanskeligt som den matematik, han har svært ved at koncentrere sig om. Jeg er overbevist om, at et skolesystem, der evner at gribe nogle af de udviklende processer, som kunsten arbejder med, ville kunne skabe samme engagement og komplekse forståelse for stoffet. Og så ville denne dreng hurtigt forstå matematikkens univers.

Et andet eksempel kunne være de børn og unge mennesker, der ikke falder til i skolen, eller savner succesoplevelser med den generelle indlæring. Når der skal laves en stor teaterforestilling på skolen, oplever de måske pludselig, at de er en del af et hele – et fællesskab – hvor de indgår som en nødvendig og kompetent del. Så sker der noget, både med engagementet og indlæringen.

Set i et større perspektiv skal Danmark i fremtiden overleve på iverdighed og evne til udvikling, og det betyder, at det aldrig er for tidligt at lære vores børn, hvordan man udvikler ideer, tænker komplekst og i det hele taget arbejder i et kreativt rum. Kunsten skal ikke kun opleves og diskuteres i og uden for teatersale og biografer. Den kan så meget andet også. Den skal bruges og mærkes – også af folkeskolen.

På Folkemødet på Bornholm i juni sætter DSF sammen med de øvrige kunstnerorganisationer fokus på netop dette emne, og jeg glæder mig meget til at se, hvad udkommet kan blive. Indtil da og efterfølgende bliver det bl.a. min opgave at få politikerne til at forstå, at det tjener folkeskolen bedst, at kunst og kreative fag er en del af skemaet på lige vilkår med matematik, geografi og dansk. Kunsten har en rolle – både som et innovativt værktøj, men også som selvstændigt fag.

Katja Holm,
formand for Dansk Skuespillerforbund

POST

PP

DANMARK

MAGASINPOST SMP
ID NR. 42573

BERLINGSKE TIDENDE

"... VELSKEVET, VELSPILLET OG
SKARPT ISCENESAT SAMTIDSTEATER!"

KULTURKONGEN.DK

TEATER 1

POLITIKEN

"... PISTOLSKARP SATIRE ...
BEUNDRINGSVÆRDIGT ..."

INFORMATION

MAGASINET KBH

CASPER CHRISTENSEN KOMPLEKSET

JP

"... MANGE SKÆGGE
REPLIKKER OG POINTER..."

CPH CULTURE

FRB. AMTS AVIS

DRAMATISK SATIRE AF JAKOB WEIS

MED ANDERS JUUL, LOTTE ANDERSEN,
BENJAMIN BOE RASMUSSEN & FILIPPA SUENSON
INSTRUKTION PELLE KOPPEL SCENOGRAPHI NIKOLAJ TRAP
KOMPONIST MARCUS HJELMBORG

SIDSTE CHANCE

20. - 22. JUNI

EN DEL AF

CPH
STAGE

ARBEJDSMILJØ KØBENHAVN

Valby Bladet

TUBORG FONDET

Frederiksberg
Fonden

Hass/Berg

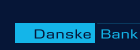
FUGMANN
Efterslag

SPINDERIET

Landbech

Danske Bank

TEATER V PRØVEHALLEN PORCELÆNSTORVET 4, VALBY / BILLETEN.DK 70202096 / TEATER-V.DK